

חוברת תרגול – לוח שיתופי כיתתי: שיח, רפלקציה ולשון

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל כתיבה רפלקטיבית מובנית בנושאי חוסן ואחריות
- לפתח יכולת ניסוח טיעונים קצרים ומנומקים בנושא מנהיגות כיתתית
- לחזק מיומנויות לשוניות: משפחת מילים, הקשר, אסוציאציה
- להרגיל תלמידים לכתוב משוב עצמי קצר וממוקד בסוף פעילות למידה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • חוסן אישי – הבנת המושג

1. ב – לעבד ולהבין רגשות וחוויות אישיות
2. ב – חשיבה אישית על חוויה ומשמעותה

חלק ב' – פרק 1 • חוסן אישי – הכרת המושג

1. לא נכון – התבנית כוללת גם מה נותן כוח וגם מה עוזר להתמודד, לא רק קשיים
2. נכון – גורמי חוסן יכולים להיות פשוטים ויומיומיים, לא רק אירועים גדולים

חלק ג' – פרק 1 • חוסן אישי – השלמת משפטים

1. להתאושש

חלק ד' – פרק 1 • חוסן אישי – התאמת מצבים לקטגוריות

1. ג (מה עוזר להתמודד)
2. ה (מה מקשה)
3. ד (מה נותן כוח)
4. א (מה נותן כוח)
5. ב (מה מקשה)

חלק ה' – פרק 2 • אחריות אישית וחברתית – זיהוי והבחנה בין הסוגים

1. ב – אני מכין/ה שיעורי בית בזמן
2. ג – אני דואג/ת שלכולם בקבוצה יהיה תפקיד
3. ג – אחריות חברתית

חלק ו' – פרק 2 • אחריות אישית וחברתית – תרגול ודוגמאות מהכיתה

1. לא נכון – זו אחריות אישית - דאגה לרכוש ולסדר האישיים
2. נכון – זו תרומה לרווחת הקבוצה כולה ולא רק לעצמי

חלק ז' – פרק 2 • אחריות אישית וחברתית – השלמה והתאמה

1. אישית

חלק ח' – פרק 2 • אחריות אישית וחברתית – סיווג דוגמאות מהלוח הכיתתי

- 1 – ג (אחריות אישית)
- 2 – ה (אחריות חברתית)
- 3 – ד (אחריות אישית)
- 4 – ב (אחריות חברתית)
- 5 – א (אחריות אישית)

חלק ט' – פרק 3 • בחירות ומנהיגות כיתתית – מושגי יסוד בבחירת נציג/ה

1. נכון – קריטריון מגדיר מה חשוב לבדוק אצל מועמד/ת בהתאם לדרישות התפקיד
2. לא נכון – הבחירה צריכה להתבסס על יכולת לייצג את הכיתה ולפעול למענה, לא רק על פופולריות

חלק י' – פרק 3 • בחירות ומנהיגות כיתתית – התאמת תכונות והשלמת משפטים

- 1 – ג (ממלא/ת מטלות בזמן ועומד/ת בהתחייבויות)
- 2 – א (שומע/ת דעות שונות לפני קבלת החלטה)
- 3 – ב (מציע/ה רעיונות חדשים לפתרון בעיות בכיתה)

חלק י"א – פרק 3 • בחירות ומנהיגות כיתתית – השלמת משפטים

1. אחריות
2. הסבר

חלק י״ב – פרק 3 • בחירות ומנהיגות כיתתית – מבנה נימוק תומך

- 1. ציינו את שם המועמד/ת ואת התפקיד שאליו הוא/היא מתמודד/ת
- 2. הציגו תכונה או יכולת מרכזית המתאימה לתפקיד
- 3. תנו דוגמה קונקרטית ממעשיו/ה של המועמד/ת בעבר
- 4. הסבירו כיצד התכונה תועיל לכיתה בפועל

חלק י״ג – פרק 4 • לשון: מילה של היום – זיהוי משפחת מילים

- 1. א – קבוצת מילים בעלות אותו שורש
- 2. א – תלמיד

חלק י״ד – פרק 4 • לשון: מילה של היום – תרגול שורשים

- 1. נכון – לכולן אותו שורש כ-ת-ב
- 2. לא נכון – אין להן שורש משותף, הדמיון רק בצליל

חלק ט״ו – פרק 4 • לשון: מילה של היום – השלמת מילים מהשורש

- 1. שורש
- 2. מכתב
- 3. תלמיד
- 4. ר-ג-ש
- 5. רגש / מרגיש / הרגשה

חלק ט״ז – פרק 4 • לשון: מילה של היום – התאמת שורש למשפחה

- 1 – ה (שמירה)
- 2 – ד (דיבור)
- 3 – ב (עבודה)
- 4 – א (לימוד)
- 5 – ג (כתיבה)

חלק י״ז – פרק 5 • שפה וזהות: עולים ומילה חדשה – הכרת הפעילות

- 1. ב – מילה בשפת המוצא, תרגום ומשפט קצר
- 2. ג – שלושה

חלק י״ח – פרק 5 • שפה וזהות: עולים ומילה חדשה – הבנה ושימוש

- 1. לא נכון – המטרה לשתף ולהכיר את שפת המוצא, לא לבחון עברית
- 2. נכון

חלק י״ט – פרק 5 • שפה וזהות: עולים ומילה חדשה – שדות התבנית

- 1. מוצא
- 2. שייכות

חלק כ׳ – פרק 5 • שפה וזהות: עולים ומילה חדשה – למה זה עוזר

- 1. ב – כדי להראות את המילה בהקשר ולהבין את משמעותה טוב יותר
- 2. ב – מעודדת סקרנות והכרה בשונות תרבותית ולשונית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- פסקה כוללת דוגמה קונקרטית ולא רק הצהרה כללית
- לפחות שלוש מילים מאותו שורש עם הסבר קצר לכל אחת
- פתק יציאה כולל משפט על הבנה, משפט על קושי ורעיון אחד להמשך

טיפים להפעלה:

- אפשר לפרוס את החוברת על פני כמה שיעורים, פרק אחד בכל פעם, ולסיים כל פרק בשיתוף קצר בעל פה
- לתלמידים מתקשים אפשר לתת משפט פתיחה מוכן להשלמה, ולמתקדמים לבקש גם נימוק או דוגמה נוספת
- כדאי לתת זמן כתיבה אישית ושקטה לפני כל שיתוף פומבי, כדי לשמור על כנות התשובות
- פרק הלשון מתאים גם כחימום קצר בתחילת שיעור, ללא קשר לשאר הפרקים

חוברת תרגול – לוח שיתופי כיתתי: שיח, רפלקציה ולשון

לוח שיתופי כיתתי

תיכון · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – חוסן אישי
2. פרק 2 – אחריות אישית וחברתית
3. פרק 3 – בחירות ומנהיגות כיתתית
4. פרק 4 – לשון: מילה של היום
5. פרק 5 – שפה וזהות: עולים ומילה חדשה
6. פרק 6 – משוב ורפלקציה על למידה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – לוח שיתופי כיתתי: שיח, רפלקציה ולשון

חוברת התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזאת נתרגל לכתוב פתקים כמו בלוח הכיתתי. כתבו תשובות קצרות ואמיתיות. אפשר אחר כך לשתף בכיתה.

📖 מילון קטן:

חוסן	היכולת להתמודד עם קושי ולהמשיך הלאה
אחריות אישית	דאגה למעשים ולתוצאות שלי עצמי
אחריות חברתית	דאגה לקבוצה או לסביבה שסביבי
נציג/ה כיתתי	תלמיד/ה שנבחר/ה לייצג את הכיתה
משפחת מילים	מילים שחולקות אותו שורש ומשמעות קרובה
אסוציאציה	מחשבה או תמונה שעולה בראש מיד כששומעים מילה
פתק יציאה	משפט קצר בסוף שיעור שמסכם למידה או קושי
רפלקציה	חשיבה מחדש על חוויה או למידה כדי להפיק ממנה תובנה
רב-לשוניות	מצב שבו אדם או קבוצה מכירים כמה שפות
שיח כיתתי	שיחה משותפת של תלמידים סביב נושא מוגדר

1 חלק א' – פרק 1 • חוסן אישי – הבנת המושג

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה כותבים על חוסן בלוח השיתופי?

(א) לתאר אירוע היסטורי (ב) לעבד ולהבין רגשות וחוויות אישיות (ג) לתרגל כללי דקדוק

(ד) לכתוב סיפור בדיוני

2. מה זה כתיבה רפלקטיבית?

(א) תיאור יבש של עובדות בלבד (ב) חשיבה אישית על חוויה ומשמעותה (ג) העתקת דברי אחרים

(ד) כתיבה ללא התייחסות לרגשות

2 חלק ב' – פרק 1 • חוסן אישי – הכרת המושג

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תבנית החוסן עוסקת רק בקשיים, ללא התייחסות לדרכי התמודדות	☐	☐
2	חוסן אישי יכול להתבטא גם בדברים קטנים כמו שיחה עם חבר	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • חוסן אישי – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. חוסן אישי הוא היכולת להתמודד עם קשיים ו _____ מהם

4 חלק ד' – פרק 1 • חוסן אישי – התאמת מצבים לקטגוריות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שיחה עם חבר תומך	___	**א.** מה נותן כוח
2. לחץ לפני מבחן	___	**ב.** מה מקשה
3. תמיכת המשפחה	___	**ג.** מה עוזר להתמודד
4. תחביב שאוהבים	___	**ד.** מה נותן כוח
5. פחד מכישלון	___	**ה.** מה מקשה

5 חלק ה' – פרק 2 • אחריות אישית וחברתית – זיהוי והבחנה בין הסוגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה דוגמה לאחריות על עצמי?

(א) אני עוזר/ת לחבר שנעדר להשלים חומר (ב) אני מכין/ה שיעורי בית בזמן

(ג) אני שומר/ת על ניקיון הכיתה המשותפת (ד) אני מתנדב/ת לוועדת הכיתה

2. מה דוגמה לאחריות כלפי הקבוצה?

(א) אני מסדר/ת את החדר שלי בבית (ב) אני מגיע/ה בזמן לשיעור

(ג) אני דואג/ת שלכולם בקבוצה יהיה תפקיד (ד) אני שומר/ת על התיק שלי

3. מה המעשה הזה מראה?

(א) אחריות אישית בלבד (ב) אדישות (ג) אחריות חברתית (ד) חוסר עניין

6 חלק ו' – פרק 2 • אחריות אישית וחברתית – תרגול ודוגמאות מהכיתה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לשמור על הציוד האישי שלי בתיק היא דוגמה לאחריות חברתית	☐	☐
2	לדווח למורה כשרואים בעיה בכיתה היא ביטוי לאחריות חברתית	☐	☐

7 חלק ז' – פרק 2 • אחריות אישית וחברתית – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. אחריות _____ מתייחסת לדאגה לצרכים ולמעשים של עצמי

8 חלק ח' – פרק 2 • אחריות אישית וחברתית – סיווג דוגמאות מהלוח הכיתתי

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. משלים/ה שיעורים שפספסתי	____	**א.** אחריות אישית
2. עוזר/ת לחבר להבין חומר קשה	____	**ב.** אחריות חברתית
3. שומר/ת על הציוד שלי מסודר	____	**ג.** אחריות אישית
4. מתנדב/ת לנקות את הכיתה בסוף היום	____	**ד.** אחריות אישית
5. מגיע/ה בזמן לבחינה	____	**ה.** אחריות חברתית

9 חלק ט' – פרק 3 • בחירות ומנהיגות כיתתית – מושגי יסוד בבחירת נציג/ה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קריטריון לבחירת נציג/ה כיתתי הוא תכונה או יכולת שרלוונטית לתפקיד	☐	☐
2	הבחירה בנציג/ה כיתתי צריכה להתבסס בעיקר על כמה חברים יש למועמד/ת	☐	☐

10 חלק י' – פרק 3 • בחירות ומנהיגות כיתתית – התאמת תכונות והשלמת משפטים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אחריות	____	**א.** שומע/ת דעות שונות לפני קבלת החלטה
2. הקשבה	____	**ב.** מציע/ה רעיונות חדשים לפתרון בעיות בכיתה
3. יוזמה	____	**ג.** ממלא/ת מטלות בזמן ועומד/ת בהתחייבויות

11 חלק י"א – פרק 3 • בחירות ומנהיגות כיתתית – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. כדי לייצג נאמנה את הכיתה, נציג/ה צריך/ה לפעול מתוך _____ ולא מתוך אינטרס אישי

2. נימוק תומך במועמד/ת כולל תכונה, דוגמה קונקרטית ו _____ שמראה את התועלת לכיתה

12 חלק י"ב – פרק 3 • בחירות ומנהיגות כיתתית – מבנה נימוק תומך

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	תנו דוגמה קונקרטית ממעשיו/ה של המועמד/ת בעבר
☐	הסבירו כיצד התכונה תועיל לכיתה בפועל

☐	הציגו תכונה או יכולת מרכזית המתאימה לתפקיד
☐	ציינו את שם המועמד/ת ואת התפקיד שאליו הוא/היא מתמודד/ת

13 חלק י"ג – פרק 4 • לשון: מילה של היום – זיהוי משפחת מילים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זה 'משפחת מילים'?

א) קבוצת מילים בעלות אותו שורש ב) קבוצת מילים הנרדפות במשמעותן

ג) קבוצת מילים המתחילות באותה אות ד) קבוצת מילים באותו משקל דקדוקי

2. איזו מילה קשורה ל'למד'?

א) תלמיד ב) לימון ג) למה ד) לשם

14 חלק י"ד – פרק 4 • לשון: מילה של היום – תרגול שורשים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילים 'כתב', 'מכתב' ו'כתובת' שייכות לאותה משפחת מילים	☐	☐
2	המילים 'ספר' ו'ספורט' שייכות לאותה משפחת מילים	☐	☐

15 חלק ט"ו – פרק 4 • לשון: מילה של היום – השלמת מילים מהשורש

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה 'מורה' והמילה 'הוראה' שייכות לאותה משפחת מילים כי יש להן אותו _____

2. השלימו מילה נוספת מאותה משפחה: כותב, כתיבה, _____

3. השלימו מילה נוספת מאותה משפחה: לומד, לימוד, _____

4. השורש של המילה 'התרגשות' הוא _____

5. מצאו מילה נוספת מהשורש ר-ג-ש: _____

16 חלק ט"ז – פרק 4 • לשון: מילה של היום – התאמת שורש למשפחה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שמר	___	**א.** לימוד
2. דבר	___	**ב.** עבודה
3. עבד	___	**ג.** כתיבה
4. למד	___	**ד.** דיבור
5. כתב	___	**ה.** שמירה

17 חלק י״ז – פרק 5 • שפה וזהות: עולים ומילה חדשה – הכרת הפעילות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מבקשת התבנית 'עולים – מילה חדשה' מהתלמיד/ה לכתוב?

א) מילה בשפת המוצא בלבד ב) מילה בשפת המוצא, תרגום ומשפט קצר ג) רק תרגום לעברית

ד) שיר שלם בשפת המוצא

2. כמה שדות מילוי מופיעים בתבנית 'מילה חדשה'?

א) אחד ב) שניים ג) שלושה ד) ארבעה

18 חלק י״ח – פרק 5 • שפה וזהות: עולים ומילה חדשה – הבנה ושימוש

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מטרת הפעילות היא לבדוק את רמת העברית של התלמיד/ה העולה.	☐	☐
2	הפעילות מתבצעת על לוח שיתופי שעליו כל התלמידים מוסיפים פתקים.	☐	☐

19 חלק י״ט – פרק 5 • שפה וזהות: עולים ומילה חדשה – שדות התבנית

השלימו את המילה החסרה.

1. בתבנית משתפים מילה בשפת ה _____ של התלמיד/ה העולה.

2. שיתוף מילים משפות שונות בכיתה מסייע ליצור תחושת _____ והכלה.

20 חלק כ׳ – פרק 5 • שפה וזהות: עולים ומילה חדשה – למה זה עוזר

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מדוע חשוב לבקש גם 'משפט קצר' ולא רק את המילה ותרגומה?

א) כדי להקשות על התלמיד/ה ב) כדי להראות את המילה בהקשר ולהבין את משמעותה טוב יותר

ג) כדי לבדוק דקדוק ד) אין סיבה מיוחדת

2. כיצד פעילות כזו יכולה לתרום לאקלים הכיתתי?

א) יוצרת תחרות בין תלמידים ב) מעודדת סקרנות והכרה בשונות תרבותית ולשונית

ג) מבטלת צורך ללמוד עברית ד) אין לה השפעה

כרטיס יציאה

האם הצלחתי לכתוב פסקה רפלקטיבית ברורה על חוסן או אחריות עם דוגמה אישית?

האם ידעתי לבנות משפחת מילים ולהסביר קשר בין המילים?

האם כתבתי פתק יציאה שממש משקף מה הבנתי ומה נשאר לי לא ברור?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀